

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN 2025-143

12.2.2025

Trafikksforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – ikke bruk – disp. – villedende informasjon?

Klager ble ilagt gebyr for perioden fra og med 6.6.24 til og med 9.6.24. Ifølge TFFAuto ble det truffet vedtak om eierskifte for det aktuelle kjøretøyet den 6.6.24. Klager ble oppført som eier av kjøretøyet samme dag. Trafikksforsikringsforeningen varslet klager på SMS og e-post at kjøretøyet fremstod uforsikret. Videre ila foreningen klager et gebyr den 10.6.24. Gebyrkravet ble sendt til klager som efaktura. Samme dag tegnet klager forsikring og avregistrerte kjøretøyet. Klager anførte bl.a. at det ikke var mulig å avregistrere kjøretøyet tidligere, fordi det ikke var omregistrert. Videre anførte klager at kjøretøyet aldri var i bruk i den uforsikrede perioden, og at planen var å avregistrere det så snart som mulig etter eierskifte. Trafikksforsikringsforeningen opprettholdt gebyret og fant ikke grunnlag for å gi dispensasjon. Nemnda kom til at det ikke var grunnlag for å gi dispensasjon for det ilagte gebyret. Nemnda la blant annet vekt på at enhver som skal kjøpe et kjøretøy, på forhånd plikter å sette seg inn i de lover og forskrifter som gjelder, og at klager kunne gjort seg kjent med at kjøretøyet ikke kunne omregistreres før det var forsikret.

GEBYRETS STØRRELSE: Fra og med 6.6.24 til og med 9.6.24.

Saksfremstilling

Ifølge TFFAuto ble det truffet vedtak om eierskifte for kjøretøy med registreringsnummer (...) den 6.6.24. Trafikksforsikringsforeningen varslet klager på SMS og e-post samme dag at kjøretøyet fremstod uforsikret. Videre ila foreningen klager et gebyr den 10.6.24. Gebyrkravet ble sendt til klager som efaktura.

Den 10.6.24 tegnet klager forsikring og avregistrerte kjøretøyet. Til sammen ble klager derfor ilagt gebyr for perioden fra og med 6.6.24 til og med 9.6.24.

Gebyrileggelsen ble påklaget den 14.6.24. Klager skrev at eierskifte skjedde på trafikkstasjonen, ettersom forrige eier var gammel. Planen var at kjøretøyet skulle avregistreres så snart som mulig etter eierskifte. Det var imidlertid ikke mulig å avregistrere kjøretøyet, fordi det ikke var omregistrert. Kjøretøyet var aldri i bruk i den uforsikrede tiden.

Trafikksforsikringsforeningen avslo klagen 16.7.24, og sendte saken til Finansklagenemnda for ny vurdering.

Klager avviser at det er grunnlag for å ilagge gebyr. Kjøretøyet var aldri i bruk i den uforsikrede perioden. Planen var at kjøretøyet skulle oppusses og deretter godkjennes ved EU-kontroll. Klager anfører videre at det må gis dispensasjon fra gebyrileggelsen. Klager mottok feilinformasjon fra biltilsynet og fikk ikke avregistrert kjøretøyet fordi han ikke hadde omregistrert det på seg. Da det var helg, ble fristen på tre dager oversittet. Kjøretøyet ble avregistrert mandag. Klager mener han har gjort alt riktig, og at det derfor ikke skal ilagges gebyr.

Trafikksforsikringsforeningen opprettholder gebyrileggelsen. Klager ble eier av kjøretøyet 6.6.24 og dermed oppsto forsikringsbehovet fra og med denne dato. Da forsikringen først begynte å løpe fra den 10.6.24 var kjøretøyet således uforsikret i 4 hele dager. Forsikringsplikten etter bilansvarslova § 15 opphører når motorvognen vrakes eller avregistreres. Det at en motorvogn ikke er i bruk fritar ikke eieren fra forsikringsplikten. Som ny eier av kjøretøyet ble klager den 6.6.24 varslet på SMS og e-post om at kjøretøyet var uforsikret. Klager hadde derfor mulighet for å undersøke dette nærmere før gebyret ble ilagt den 10.6.24. Slik kunne klager unngått gebyr. Eier er selv ansvarlig for å sette seg inn i de til enhver tid gjeldende regler på området slik at man kan unngå gebyr. Det er derfor ikke grunnlag for å gi dispensasjon i saken.

Sekretariatets konklusjon: Sekretariatet kom til at det ikke var grunnlag for å gi klager medhold:

Vilkårene for å ilegge gebyr

Etter bilansvarslova § 15 første punktum skal alle registreringspliktige kjøretøy være forsikret. Dersom forsikringsplikten ikke overholdes, skal Trafikksforsikringsforeningen ilegge eieren av kjøretøyet et gebyr, se bilansvarsloven § 17a. Gebyret skal ilegges på bakgrunn av antall døgn kjøretøyet har vært uforsikret, se forskrift om gebyr for uforsikret motorvogn mv. §§ 4 og 5.

Det fremgår av TFFAuto at du ble oppført som eier av kjøretøyet i henhold til vedtak om eierskifte truffet den 6.6.24. Kjøretøyet ble deretter forsikret og avregistrert 10.6.24. Kjøretøyet var derfor påregistrert og forsikringspliktig i perioden fra og med 6.6.24 til og med 9.6.24, og gebyr kan som utgangspunkt ilegges, jf. bilansvarslova § 17a jf. gebyrforskriften §§ 4 og 5. Trafikksforsikringsforeningen har også varslet og ilagt gebyret i henhold til forskriften.

Vilkårene for å gi dispensasjon (hel eller delvis ettergivelse/reduksjon av gebyret)

Gebyret må etter dette betales, med mindre det foreligger forhold som kan gi grunnlag for dispensasjon etter reglene i bilansvarslova § 17a annet ledd og gebyrforskriften § 9.

Bestemmelsene åpner for at gebyret kan ettergis helt eller delvis. En forutsetning for dispensasjon er at bruddet på plikten til å tegne forsikring må anses som unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll. I dette ligger at du er ansvarlig for alle forhold innenfor din kontrollsfære. Det vil si alle omstendigheter som du kan påvirke.

Det er forutsatt i forarbeidene til bestemmelsen at dispensasjonsadgangen skal praktiseres strengt, og at det er den som påberoper seg dispensasjon som har bevisbyrden for at det foreligger omstendigheter som gir grunnlag for dette.

Nemnda har i FinKN 2020-189 uttalt følgende om utgangspunktet for vurderingen:

Det fremgår av forarbeidene til lovbestemmelsen (Prop. 1 LS (2017-2018) Skatter, avgifter og toll 2018 pkt. 15.10 at den forsikringspliktige er ansvarlig for alle forhold innenfor egen "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende er noe å bebreide. Alt som den forsikringspliktige selv har kunnet påvirke anses som kontrollerbart. Departementet uttaler videre at dispensasjonsadgangen skal praktiseres strengt, og at bevisbyrden for at det foreligger forhold utenfor den forsikringspliktiges forhold, påhviler den som påberoper seg en slik omstendighet.

Det skal altså mye til for å ettergi et gebyrkrav helt eller delvis.

Du har anført at du mottok feilinformasjon fra biltilsynet. Det er uklart hva informasjonen gikk ut på, men vi forstår det slik at det gjaldt tidspunkt for avregistrering. Du har videre forklart at det ikke var mulig å avregistrere kjøretøyet før du hadde omregistrert det og tegnet forsikring. Dette var ifølge din forklaring først mulig mandag 10.6.24.

Vi kan ikke se at du har redegjort nærmere for eller dokumentert at du mottok feilinformasjon fra biltilsynet. Det er som nevnt du som har bevisbyrden for at det forelå forhold utenfor din kontroll, som gjorde at du ikke hadde mulighet til å overholde forsikringsplikten i perioden. Vi kan derfor ikke ta ikkepå at man som kjøper av et kjøretøy plikter å sette seg inn i gjeldende regelverk for området og innrette seg slik at man unngår gebyrileggelse.

Uansett hvilken dialog du hadde med biltilsynet, kan det virke som om hovedårsaken til at du ikke tegnet forsikring/avregistrerte kjøretøyet til riktig tid, var fordi det var helg. Slik vi vurderer saken, var det mulig for

deg å avregistrere kjøretøyet på et tidligere tidspunkt, enten digitalt eller ved å levere inn skiltene per post eller ved trafikkstasjon. I alle tilfeller kunne du ha tegnet forsikring på et tidligere tidspunkt og følgelig unngått gebyrileggelse. Du gjennomførte eierskifte på formiddagen torsdag 6.6, og kunne ha tegnet forsikring innen forsikringsforetakenes alminnelige åpningstider torsdag eller fredag, eventuelt brukt nettbaserte løsninger for tegning av forsikring. Sistnevnte kunne også vært gjort lørdagen.

Du hadde derfor flere handlingsmuligheter for å unngå gebyrileggelse. Finansklagenemnda Skade (TFF Gebyr) har i flere avgjørelser lagt til grunn at dersom man har handlingsalternativ, vil ikke et brudd på forsikringsplikten ligge utenfor den ansvarliges kontroll, jf. FinKN 2019-630 og i FinKN 2020-362. Forholdet anses etter dette kontrollerbart, og det er da ikke grunnlag for å gi dispensasjon etter bilansvarslova § 17a annet ledd jf. gebyrforskriften § 9.

Etter dette anses gebyret korrekt ilagt, og vi kan ikke se at det er grunnlag for å gi dispensasjon for det ilagte gebyret. Gebyr for den aktuelle perioden fra og med 6.6.24 til og med 9.6.24 må derfor betales.

Problemstillingen for nemnda

Spørsmålet til nemnda er om gebyret er korrekt ilagt, og om det kan gis dispensasjon.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Nemnda slutter seg til sekretariatets uttalelse med hensyn til om gebyret er korrekt ilagt og at det er korrekt varslet slik gebyrforskriften krever.

Klager har bedt om nemndbehandling under henvisning til at dette var et oppussingsobjekt som skulle avregistreres og repareres før det skulle forsikres og påsettes skilter. Kjøretøyet ble derfor ikke kjørt en meter fra det ble overtatt fra selger til det ble avregistrert, og det har således ikke utsatt noen for fare i dette tidsrommet.

Nemnda har i en rekke saker slått fast at forsikringsplikten **ikke** er knyttet til om kjøretøyet er i bruk eller ikke. Forsikringsplikten er regulert i bilansvarslova § 15. Første punktum i bestemmelsen er en kobling til registreringsreglene. Motorvogn som er registrert eller skulle vært registrert eller hatt kjennemerke skal forsikres. Selv om ikke-bruk reduserer faren for at kjøretøyet påfører skade, er det umulig for myndighetene å kontrollere om et gitt kjøretøy brukes eller ikke.

Klagers anførsel om manglende bruk kan derfor ikke føre frem.

Det er heller ikke adgang til å dispensere fra det ilagte gebyret i dette tilfellet, og nemnda kan i så måte i det alt vesentlige slutte seg til sekretariatets grundige uttalelse om både den rettslige og den faktiske side av dette spørsmålet.

Nemnda vil for sin egen del tilføye at enhver som skal kjøpe et kjøretøy plikter på **forhånd** å sette seg inn i de lover og forskrifter som gjelder.

Salgsmelding, formentlig på papir, ble undertegnet av selger og kjøper tirsdag 4. juni 2024, og klager har opplyst at han og selger var på en av Statens vegvesens trafikkstasjoner torsdag 6. juni 2024. Salgsmeldingen ble da registrert som vedtaksdato, og klager hadde da tre dager, herunder fredag 7. juni, til å få ordnet med forsikring og/eller avregistrering, jf. gebyrforskriften § 4 andre ledd, men ventet helt til mandag 10. juni før han tegnet forsikring og avregistrerte kjøretøyet. Han har fremhevet at han ønsket å betale for omregistrering av bilen samme dag som han var på trafikkstasjonen, men at det ikke lot seg ordne. Hadde han på forhånd gått inn på nettsidene til Statens vegvesen ville han under "omregistreringsavgift", slik han oppgir at han gjorde etter at han var på trafikkstasjonen, kunnet lese at kjøretøyet må være forsikret før du betaler omregistreringsavgift, og at konsekvensen av manglende forsikring er at man får gebyr for hver dag kjøretøyet er uforsikret.

Klagen har etter dette ikke ført frem, og klager plikter da å betale det ilagte gebyret.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikkforsikringsforeningen gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Berit Aamodt (forbrukerrepresentant)